

Arbeiderpartiet

Akershus Arbeiderparti

Program 2023 - 2027

Innhold

Mange muligheter – viktige utfordringer!	4
Utdanning	5
En god skole for alle.....	5
Gjennomføring	6
Skolehverdagen.....	6
Laget rundt eleven	7
Elevdemokrati og rettigheter	7
Yrkesfag og lærlinger	7
Livslang læring	8
Klima, miljø og natur	9
Klima og bærekraft	9
Natur og biologisk mangfold	10
Grønne og seriøse anskaffelser og eierskap	10
Reise i Akershus	11
Kollektivtransport	11
Gange, sykling og trafiksikkerhet	12
Veier	12
Arbeidsliv og næring.....	13
Regional utvikling.....	15
Samarbeid med kommunene	15
Idrett, kultur og mangfold.....	16
Folkehelse, friluftsliv og idrett.....	16
Kunst, kultur og frivillighet.....	16
Mangfold	17
Tannhelse.....	18
Styring og samarbeid	19

Politisk styring i nye Akershus.....	19
Internasjonalt samarbeid	19

Mange muligheter – viktige utfordringer!

Akershus skal være et godt sted å leve med muligheter for alle. Fylkeskommunen har ansvaret for blant annet videregående skoler, kollektivtrafikk, kultur, næringsutvikling, folkehelse og tannhelse.

Dette programmet handler om hva Akershus Arbeiderparti mener Akershus fylkeskommune skal bidra med for at mennesker skal kunne leve gode liv i nye Akershus. I vårt fylke har vi mange muligheter til utdanning, jobb og opplevelser. Vi har god tilgang til natur, og et godt kollektivtilbud de fleste steder.

Samtidig har vi viktige utfordringer å løse i fellesskap. Mange innbyggere trenger et bedre kollektivtilbud for å kunne velge å reise grønt. Fortsatt er det for mange unge mennesker som ikke fullfører videregående utdanning. For mange står utenfor arbeidslivet, eller opplever useriøsitet og dårlige arbeidsvilkår. Flere i vårt fylke opplever konsekvensene av klima-, miljø- og naturkrisen, som vi er nødt til å løse i fellesskap på få år.

Derfor mener Arbeiderpartiet de viktigste prioriteringene de neste fire årene er:

- Vi vil sikre at alle kan ta en god utdanning. Enten det er gjennom videregående skole, læreplass, voksenopplæring eller fagskoleutdanning.
- Akershus skal ha et nyskapende næringsliv
- Vi skal være fremst i kampen for et seriøst og organisert arbeidsliv, ta kampen mot sosial dumping og ha nulltoleranse for arbeidslivskriminalitet.
- Vi vil satse på det som gjør oss friskere: Tilgang på natur, sunn skolemat, tilrettelegge for idrett og fysisk aktivitet og ta vare på folkehelsen
- Akershus skal satse på korteste naturopplevelser, grønne lunger og friluftsområder.
- Rydde opp i Oslofjorden
- Akershus må ta ansvar for å løse miljø- og klimakrisa ved å sikre et godt kollektivtilbud som gjør det lettere å reise klimavennlig, stille strenge krav til de som leverer varer og tjenester, og bygge klimavennlige bygg slik at vi bidrar til å nå målene i Parisavtalen.
- Vi vil sikre en balansert utvikling mellom vekst og vern, mellom natur og utbygging, og mellom bygd og by.
- Vi vil legge til rette for et yrende idretts- og kulturliv der alle har tilgang på bibliotek, teater, museum og andre kulturopplevelser som gir livet en ekstra dimensjon

Vi skal være en god nabo til Oslo og våre andre nabofylker, samtidig som vi skal stå på for våre innbyggers interesser. Fylkeskommunen skal være lett å få tak i for innbyggere, kommuner og samarbeidspartnere. Vi vil at Akershus skal være et godt sted å leve. For alle oss som bor her i dag, og alle dem som kommer til å bo her i framtida.

Godt valg

Utdanning

Kunnskap og utdanning er avgjørende for at alle skal kunne utvikle seg, skape gode liv og oppnå sine mål. Arbeiderpartiet vil jobbe for en god offentlig fellesskole der alle elever får muligheten til å lykkes, uavhengig av hvem de er, hvor de kommer fra og størrelsen på lommeboka til foreldrene.

De aller fleste elevene fullfører videregående i dag. Samtidig er det fortsatt for mange som slutter før endt utdanning. Det er elever som ikke får det skoletilbudet de trenger for å lykkes, og som opplever å stå utenfor fellesskapet i ung alder. Arbeiderpartiet skal jobbe for at flere fullfører videregående opplæring.

Nok gode lærere er avgjørende for at alle elever skal bli sett og fulgt opp. Vi vil prioritere at lærerne bruker tiden sin på undervisning, fremfor unødvendig testing og byråkrati, og vi vil senke kravene til rapportering.

Elever som har det bra, lærer mer. Gratis skolemat, helsesykepleiere, skolepsykologer og nok voksne er viktige ressurser i elevers hverdag. Vi må styrke laget rundt eleven, og unge som trenger ekstra hjelp og støtte til å komme tilbake i et utdanningsløp.

Vi har stort behov for faglært arbeidskraft – i dag og i fremtiden. Flere enn i dag må søke yrkesfag, men da må vi sikre alle muligheten til å også fullføre det yrkesfaglige løpet. Arbeiderpartiet vil, i samarbeid med partene i arbeidslivet, videreføre og utvikle læreplassgarantien. Gjennom tett samarbeid med næringsliv, kommuner, staten, bedrifter og organisasjoner vil vi sørge for et bedre samsvar mellom arbeidslivets behov og elevenes utdanningsvalg.

Arbeiderpartiet er opptatt av at utdanning skjer gjennom hele livet, og vi vil derfor sikre flere videre- og etterutdanning, samt styrke Fagskolen.

Dagens ungdom er framtida, derfor er investering i ungdom en investering i framtiden.

En god skole for alle

Akershus Arbeiderparti vil:

- Alle elever skal ha tilgang på gode og oppdaterte læremidler, både i form av digitale løsninger og fysiske skolebøker
- Sikre at alle elever har mulighet til å gå på en god offentlig skole.
- Si nei til etablering av private videregående skoler som er i konkurranse med den offentlige skolen.
- Innføre en ny finansieringsmodell for videregående skoler i Akershus, slik at rammevilkårene til skolene utjevnes og elever og ansatte opplever likebehandling
- Sørge for en bedre rådgivningstjeneste og tettere kontakt mellom videregående og ungdomsskolene slik at overgangen blir lettere for flere.
- Sikre skoleplass for de elevene som bor i kommuner som nå er en del av nye Akershus (Røyken/Hurum, Lunner og Jevnaker).
- Utvide skolekapasiteten for å sikre skoleplass til alle og målet er at flest mulig får gå på den skolen de selv ønsker. Øke kapasiteten på skolene der behovet er størst.
- Beholde og videreutvikle alle videregående skoler i Akershus fylke.

- Videreutvikle inntaksordningen for videregående skoler i Akershus, som skal gi alle elever fortrinn til plass på en skole nær seg, og mulighet til å søke på andre skoler i fylket. Elever som av særskilte grunner trenger å bytte nærscole, skal få mulighet til det.
- Sørge for et skoletilbud som er tilpasset elevenes ønsker og behovene i arbeids- og næringslivet
- Jobbe for styrket undervisning om arbeidsliv i skolen.
- Sikre universell utforming både av lokaler og undervisningsmateriell, samt sikre god dialog med mottakerskole, foresatte og eventuelt helse- og sosialtjenestene for å sikre alle elever tidlig oppfølging og tilrettelegging.

Gjennomføring

Akershus Arbeiderparti vil:

- Senke presset og prestasjonsjaget i skolehverdagen, ved å gjennomgå test- og prøveregimet i Akershus-skolen. Sørke om å delta i prøveprosjekt om utprøving av alternativer til dagens eksamensordning i videregående skoler.
- Stille opp med gode alternative løp i den offentlige skolen i samarbeid med arbeids- og næringslivet. Elever som har behov for en annerledes skolehverdag for å fullføre videregående skole skal få tilbud om praksiskandidatordning eller andre hensiktsmessige ordninger.
- Ha mer praktisk undervisning på våre videregående skoler.
- Styrke lære kandidat- og praksiskandidatordningen.
- Ansette flere lærere for å sikre god lærertetthet i Akershus-skolen, og tilby etter- og videreutdanning til flere ansatte for å sikre kontinuerlig kompetansebygging.
- Sikre utdanningstilbud til alle i kriminalomsorgen.
- Utvikle ordninger for å aktivt fange opp unge og voksne som har falt ut av videregående på grunn av utfordringer med rus og/eller psykisk helse.
- Sikre et godt utdanningstilbud i barneverns- og helseinstitusjoner.

Skolehverdagen

Akershus Arbeiderparti vil:

- Sikre alle elever gratis tilgang til en egnet skole-pc, som man etter fullført videregående får beholde. Elever på linjer med behov for spesielle pc-er skal få dette.
- Sikre våre elever tilgang på gratis sanitærprodukter.
- Innføre enkelt, sunt, gratis skolemåltid hver dag til alle elever på videregående.
- Tilby sunn og bærekraftig mat i offentlig eide kantiner.
- Premiere skoler som aktivt jobber for å bekjempe sosiale utfordringer.
- Sørge for at våre elever opplever mangfold og inkludering igjennom hele skoleåret, ved blant annet å markere PRIDE.
- Forebygge radikalisering og ekstremisme i skolen. Sørge for at alle elever i Akershus-skolen får tilbud om demokratiopplæring gjennom for eksempel besøk på demokratiwerkstedet på Utøya og minnesenteret ved Al Noor-moskeen.
- Sørge for at alle elever vet hvor og hvordan man sier fra hvis noen opplever ekstremisme i skolen.

Laget rundt eleven

Akershus Arbeiderparti vil:

- Sammen med kommunene styrke hele laget rundt eleven gjennom å ha helsesykepleier og andre relevante yrkesgrupper tilgjengelig på skolen hver dag, samt på sikt sikre alle elever tilgang til skolepsykolog. Veien fra man ber om hjelp, til får hjelpen man trenger skal bli kortere.
- Forebygge seksuell trakassering og krenkelser i skolen og læretiden.
- Videreutvikle den digitale elevhelsetjenesten.
- Arbeide for flere mannlige helsesykepleiere.
- Styrke tilbudet med minoritetsrådgivere i Akershus-skolen.
- Styrke seksualitetsundervisningen, blant annet i samarbeid med skolehelsetjenesten og ROSA kompetanse.
- Utvikle en offentlig vikarsentral, i tett samarbeid med universiteter, høyskoler og fagskoler.
- Skape rammer for skolelederne som muliggjør rekruttering av ulike kompetanse, basert på skolens behov.

Elevdemokrati og rettigheter

Akershus Arbeiderparti vil:

- Sikre reell elevmedvirkning i Akershus-skolen, blant annet gjennom en forpliktende avtale mellom skoler, elevråd og Akershus som skoleeier.
- Styrke Ombudet for barn og unge for å sikre alle barn og unge grunnleggende rettigheter og godt miljø.
- Forebygge mobbing, krenkelser og trakassering i skolen, gjennom blant annet et mobbeombud.
- Opprette lærlingeråd.
- Sikre at alle elever vet hvor og hvordan man sier fra hvis noen opplever mobbing, krenkelser eller trakassering i skolen.

Yrkesfag og lærlinger

Akershus Arbeiderparti vil:

- Videreutvikle faget yrkesfaglig fordypning, slik at flere elever opplever god yrkesfaglig relevans.
- Jobbe for at elever også kan ta praktiske fag på videregående nivå når de går på ungdomsskolen.
- Etablere ordninger som «skole på byggeplass» og ulike praksisplassordninger for å sikre elevene et mangfoldig tilbud.
- Sikre gode verkstedlokaler og oppdatert utstyr. Gå sammen med næringslivet om å lage en opptrappingsplan for utstyr i videregående skole, slik at alle på yrkesfag får tilgang på moderne utstyr som er oppdatert til yrkeslivets standard.

- Jobbe for bedre kjønnsbalanse på ulike yrkesfaglinjer. Blant annet gjennom informasjon på ungdomsskolen, utplassering av ungdomsskoleelever på yrkesfaglinjer med høy representasjon av motsatt kjønn og utstyr som passer alle kjønn.
- Styrke yrkesopplæringsnemnda.
- Utvikle læreplassgarantien, slik at alle yrkesfagelever er garantert læreplass.
- Sikre læreplass til alle gjennom læreplassregnskap, samarbeid med næringslivet og at Akershus fylkeskommune skal ha flere lærekontrakter.
- Inngå avtaler med kommunene om ansettelse av flere lærlinger.
- Arbeide for å motvirke diskriminering ved søknad om læreplass.
- Styrke oppfølgingen av lærlinger ute i bedrift gjennom tettere kontakt mellom skole, bedrift og lærling.
- Fremme tiltak for å sikre flere og dyktige veiledere for lærlingene.

Livslang læring

Akershus Arbeiderparti vil:

- Legge til rette for at alle som har behov for det får tilgang på etter- og videreutdanning.
- Sikre at flere voksne får mulighet til å ta fagbrev.
- Arbeide for at det skal være mulig å gjøre omvalg og starte på yrkesfag – også etter gjennomført studiespesialiserende løp.
- Bygge opp en sterk offentlig fagskole med variert tilbud i hele Akershus, tilpasset arbeidslivets behov. Fagskolen skal sikres forutsigbare rammer.
- Bygge et fagskolemiljø med mulighet for også heltidsstudier på Romerike, og se på muligheten for å starte opp en tverrfaglig omstillingslinje.

Klima, miljø og natur

Arbeiderpartiet vil fortsette byggingen av den mest klimavennlige fylkeskommunen i landet. Vi mener Akershus skal legge FNs bærekraftsmål til grunn i alt vi gjør, slik at vi bidrar til å nå målene i Parisavtalen.

Fylkeskommunen har ansvaret for kollektivtransport i Akershus. Arbeiderpartiet vil sikre at alle har mulighet til å reise miljøvennlig i hverdagen, og vi vil sørge for at all kollektivtransport er utslippsfri innen 2028.

Vi ønsker at alle våre virksomheter er miljøsertifiserte, og vi vil aktivt bruke klimaregnskap og klimabudsjett for å realisere dette. Vi vil stille strenge og målrettede klimakrav ved anskaffelser og innkjøp, og vi skal omstille fylkeskommunen til et mer bærekraftig og grønnere samfunn. Fylkeskommunen skal benytte innkjøpsmakten til å etablere lokale arbeidsplasser, og å investere i grønn næringsutvikling og bioøkonomi. Vi skal samtidig bruke innkjøpsmakten til å ikke kjøpe varer eller tjenester som er produsert i strid med folkeretten på okkuperte områder.

For å redusere klimafotavtrykket, vil vi prioritere gjenbruk, reparasjon og vedlikehold av eksisterende bygg. Vi vil sørge for at nye og eksisterende bygg skal være energieffektive, og så langt som mulig selvforsynte med strøm. Vi ønsker grønne tak på nye fylkeskommunale bygg for å bidra til biologisk mangfold og trivsel.

Vi skal beholde det fylkeskommunale eierskapet i Akershus Energi. Overskuddet skal brukes på fellesskapstjenester for innbyggerne i Akershus og investering i grønn og klimavennlig teknologi.

Akershus er i stor vekst og vil ha stort behov for mer kraft. Arbeiderpartiet mener Akershus Energi er vårt verktøy for å øke grønn energiproduksjon, og en viktig aktør for å nå klimamålene. Vi vil legge til rette for et tettere samarbeid mellom Akershus Energi, fylkeskommunen og kommunene.

Akershus Arbeiderparti ønsker å unngå inngrep i større intakte myr- og våtmarksområder, og unngå nedbygging av dyrka mark.

Om sterke samfunnshensyn gjør det nødvendig å bygge ned, skal det etableres tilsvarende areal til dyrka mark. Matproduksjonen i Norge må økes. Langs alle nye fylkesveger og annen infrastruktur, skal det plantes eller sås insektvennlige vekster.

Som et stort fylke har vi et særlig ansvar for å bidra til å forbedre miljøtilstanden i Oslofjorden og elvene våre. Vi vil støtte kommunenes arbeid med å opprette nitrogenrensing ved renseanlegg i Oslofjordens nedslagsfelt, og følge opp handlingsplanen for Oslofjorden. Vi vil i samarbeid med kommunene arbeide for å etablere mottak for septik fra fritidsbåter.

Arbeiderpartiet vil jobbe for en smart og bærekraftig by- og tettstedsutvikling, og skape gode og levende byer og bygder.

Klima og bærekraft

Akershus Arbeiderparti vil:

- Sikre at flest mulig har mulighet til å velge klimavennlig transport i hverdagen.
- Sørge for at all kollektivtransport i Akershus er utslippsfri innen 2028.
- Beholde det fylkeskommunale eierskapet i Akershus Energi. Overskudd fra selskapet skal brukes på fellesskapstjenester for innbyggerne i Akershus og investering i grønn og klimavennlig teknologi.

- Sørge for økt energiproduksjon i egne bygg ved å sikre at flest mulig fylkeskommunale bygg har solceller på taket.
- Satse på energieffektivisering i nybygg og rehabilitering av fylkeskommunale bygg. Fylkeskommunen skal gå foran og bidra til å muliggjøre løsninger for energieffektivisering.
- Bidra til økt gjenbruk gjennom å prioritere vedlikehold og rehabilitering av bygninger.
- Bruke klimabudsjett og klimaregnskap til å kartlegge og redusere klimagassutslipp i Akershus.
- Sørge for at alle fylkeskommunale virksomheter er miljøsertifisert.
- Legge FNs bærekraftsmål til grunn for drift og utvikling av hele fylkeskommunen.
- Fortsette å sikre at alle tjenestebiler skal være fossilfrie eller nullutslippskjøretøy, og jobbe med kommunene om å få til det samme.

Natur og biologisk mangfold

Akershus Arbeiderparti vil:

- Jobbe sammen med kommunene for å unngå inngrep i større intakte myr- og våtmarksområder, og derved motvirke økte klimagassutslipp.
- Støtte kommunenes arbeid med å etablere nødvendig nitrogenrensing i Oslofjordens nedslagsfelt, og støtte opp om tiltak mot annen tung nitrogenforurensning av vassdrag og fjord.
- Sørge for insektvennlig beplantning langs fylkeskommunal vei og andre fylkeskommunale arealer. Unngå kantslått i blomstringsperioden.
- Støtte kommunenes arbeid med å unngå nedbygging av dyrka mark. Dersom viktige samfunnshensyn gjør det nødvendig å bygge på dyrka mark, bør det etableres erstatningsarealer med dyrka mark.
- Bruke arealregnskap til å motvirke tap og nedbygging av verdifull natur, biologisk mangfold og dyrka mark.
- Ha en restriktiv holdning til sprengning og flere avfallsdeponi i Oslofjorden.

Grønne og seriøse anskaffelser og eierskap

Akershus Arbeiderparti vil:

- Stille strenge og målrettede klimakrav ved anskaffelser og innkjøp for å omstille til et mer bærekraftig og grønnere samfunn.
- Stille ambisiøse klimakrav blant annet knyttet til produksjon, transport, emballasje og avfallshåndtering.
- At klimakrav skal settes så høyt i anskaffelser, minst 30%, at det får praktisk betydning for valg av leverandører.
- Benytte innkjøpsmakten til å stimulere til utvikling av lokale arbeidsplasser, grønn næringsutvikling og gjenbruk av materialer.
- Benytte seriøse leverandører og underleverandører, som har respekt for arbeidstaker- og menneskerettigheter, og som har forpliktet seg til å levere markedsledende arbeidsvilkår.
- At fylkeskommunen ikke kjøper varer eller tjenester som er produsert i strid med folkeretten på okkuperte områder.
- Ha kun fossilfrie bygge- og anleggsplasser i fylkeskommunale byggeprosjekter.
- Bygge opp tilstrekkelig kompetanse i fylkeskommunen for å kunne følge opp kravene til klima, arbeidstakerrettigheter og samfunnsansvar.
- Ha tydelig og styrket fokus på innovative anskaffelser
- Legge til rette så små-, mellomstore -og gründerbedrifter kan delta i anbudsprosesser.

Reise i Akershus

Akershus er et pendlerfylke. Våre innbyggere er blant de i landet som bruker mest tid på pendling – i bil, på tog, i buss – til og fra jobb. Arbeiderpartiet vil jobbe for at det skal være enkelt, praktisk og rimelig å velge kollektivtransport i hverdagen.

For å nå klimamålene våre, må vi gjøre det mulig for flest mulig å velge klimavennlig transport i hverdagen. Vi vil legge til rette for at sykkel, gange og kollektivtrafikk er et attraktivt valg for flest mulig, og vil arbeide for en rask overgang til utslippsfri kollektivtransport.

Vi vil gi unge, lærlinger, fagskolestudenter og andre studenter gode rabattordninger på månedskort. Arbeidstakere i kontoryrker har fått økt mulighet til fjernarbeid. Derfor vil vi også legge til rette for at det tilbys fleksible billettprodukter som gjør at det lønner seg å reise kollektivt, selv om man ikke reiser hver dag.

Vi vil prioritere trafikksikkerhet og vedlikehold av fylkesveier, slik at de som trenger å kjøre bil i hverdagen kan gjøre det på trygge og gode veier. Arbeiderpartiet vil prioritere trafikksikkerhet ved anbudprosesser.

Kollektivtransport

Akershus Arbeiderparti vil:

- Legge til rette for at flest mulig reiser kan gjennomføres med gange, sykkel eller kollektivtransport.
- Opprettholde og styrke kollektivtilbudet, og motvirke kutt i rutetilbudet.
- Utvikle kollektivtilbudet internt i Akershus, med bedre tverrgående forbindelser.
- Være en tydelig eier og kravstiller til Ruter. Sørge for gode medvirkningsprosesser i utvikling av kollektivtilbudet, også med berørte yrkesgrupper.
- Jobbe gjennom Oslopakke 3 og byvekstavtalen for et miljøvennlig transportmønster, som bidrar til ren luft, reduserte utslipp og mindre trafikk.
- Sikre at store kollektivprosjekter som Fornebubanen, kollektivtrase fra Oslo-grensen til Kjeller og T-baneforlengelse til Lørenskog realiseres.
- At prisen på månedskort for ungdom skal reduseres til 250 kroner.
- Arbeide for et prøveprosjekt med gratis kollektivtrafikk for unge under 20 år i sommerferien.
- Jobbe for billigere månedskort for studenter, lærlinger og fagskolestudenter.
- Tilby fleksible billettløsninger for pendlere, og utvikle mer gunstige billettordninger for fleksibel pendling.
- Legge til rette for arbeid hjemmefra i yrker der dette er aktuelt, for eksempel gjennom å bidra til god utbygging av bredbånd og 5G i vårt område.
- Redusere behov for reising ved å unngå sentralisering av fylkeskommunale arbeidsplasser, og gjøre flere fylkeskommunale arbeidsplasser til «Sykkelvenlige arbeidsplasser».
- Sikre en god TT-ordning, og jobbe for at Akershus skal innlemmes i den nasjonale TT-ordningen.
- Tilrettelegge for tilstrekkelig pendlerparkering ved kollektivknutepunkt.
- Videreutvikle Oslofjorden som transportåre, og sørge for at all fergetransport på fjorden er utslippsfri.

- Sikre et godt kollektivtilbud for innbyggerne i de nye kommunene som blir en del av Akershus fra 2024.
- Sørge for seriøse arbeidsforhold, sikkerhet og hele stillinger for sjåfører og ansatte i kollektivtrafikken gjennom å stille strenge krav i anbudsprosessene.

Gange, sykling og trafikksikkerhet

Akershus Arbeiderparti vil:

- Starte opp et pilotprosjekt som undersøker potensialet for å omdisponere eksisterende veiarealer til sykkelinfrastruktur.
- Jobbe for at nedlagte jernbanetraséer i Akershus reguleres og utvikles til vei for syklende og gående.
- Ha funksjonell sykkelparkering ved alle viktige kollektiv- og trafikknutepunkt.
- Jobbe for at det etableres et sammenhengende sykkelveinett i byer og tettsteder, og mellom disse. Dette skal så langt det er mulig gi fysisk adskillelse fra andre trafikantgrupper.
- Samarbeide med kommunene om å tilrettelegge for gange og sykling. Fremme og gi tilskudd til kommuner som ønsker å etablere «hjertesone» ved sine grunnskoler.
- At byvekstavtaler og bypakker skal inneholde forpliktende tids- og investeringsplan for utbygging av sammenhengende sykkelveinett i det aktuelle byområdet.
- Jobbe for å forbedre trafikksikkerheten, med nullvisjonen som mål.
- Igangsette flere prosjekter med enklere gang- og sykkelveier for å realisere mer gang- og sykkelveier.

Veier

Akershus Arbeiderparti vil:

- Sikre E18-utbyggingen i Vestkorridoren.
- Gjennomføre utbygginger av Fv. 33 Skreikampen i Eidsvoll kommune og Fv. 152 Kirkeveien i Ski, Nordre Follo.
- Gi kommunene større påvirkningskraft for vedlikehold, etablering og endring av de fylkeskommunale sykkelveiene.
- Utføre jevnlig vedlikehold av fylkesveiene, og arbeide for en digital fellestjeneste for tilbakemeldinger fra brukere om vedlikeholdsbehov.
- Sikre at tidspunkt for bruk av kollektivfelt er tilpasset arbeidslivet og innbyggernes behov.
- Vurdere klimaeffekten av nye veiutbygginger.
- Legge større vekt på holdningsskapende arbeid rettet mot alle alders- og trafikantgrupper også i samarbeid med berørte videregående skoler og frivillige organisasjoner.

Arbeidsliv og næring

Arbeid til alle har alltid vært og kommer alltid til å være den viktigste jobben for Arbeiderpartiet. Forskjellene i samfunnet vårt blir mindre når alle har en trygg jobb å gå til, en inntekt å leve av og opplever å være en del av et fellesskap.

Arbeidslivet er i stadig endring og teknologi, effektivisering og endrede behov gjør at vi blir utfordret på flere områder. Akershus Arbeiderparti skal sammen med partene i arbeidslivet være garantisten for at dagens og morgendagens arbeidsliv skal sikre innovasjon, medbestemmelse, inkludering, bærekraft og gode lønns- og arbeidsvilkår.

Akershus Arbeiderparti mener at lokalt næringsliv er en stor styrke, som både skaper arbeidsplasser lokalt og gir innbyggerne våre gode tjenester. Vi vil at Akershus fylkeskommune skal spille på lag med lokalt næringsliv og kommuner, gjennom støttemidler, kompetanseheving og videre- og etterutdanning av ansatte. Det er et mål for Akershus Arbeiderparti at enda flere vil satse og etablere seg i hele fylket.

Akershus fylkeskommune er en av landets største arbeidsgivere, og skal vise vei i arbeidslivspolitikken. Arbeiderpartiet vil at Akershus fylkeskommune skal være en trygg og ansvarlig arbeidsgiver, og gi alle våre ansatte en forutsigbar og trygg arbeidshverdag. Vi skal styrke arbeidet med å gi enda flere hele og faste stillinger, vi skal ansette enda flere lærlinger i våre egne virksomheter og legge til rette for god medbestemmelse for våre ansatte og tillitsvalgte.

Hvert eneste år investerer og bygger Akershus fylkeskommune for store beløp. Arbeiderpartiet vil stille strenge krav til seriøsitet og samfunnsansvar ved alle anbudsprosesser. Vi vil videreutvikle Viken-modellen, og innføre en egen Akershus-modell basert på allerede utprøvde modeller for seriøsitet i arbeidslivet. I Akershus-modellen skal det være tydelige krav om arbeidsforhold, lærlinger og miljøkrav, i tillegg til sanksjoner ved brudd på retningslinjene. Slik vil vi belønne aktører som tar seriøsitet på alvor, og bidra til at det ikke lønner seg å undergrave ansattes arbeidsvilkår.

En trygg, forutsigbar og god jobb er nøkkelen til et godt liv. Akershus Arbeiderparti mener at fylkeskommunen må spille på lag med kommunene, næringslivet og partene i arbeidslivet for å bidra til at enda flere inkluderes i arbeidslivet i hele fylket vårt.

Akershus Arbeiderparti vil:

- Samarbeide med kommunene om å sikre flere sommerjobber for ungdom.
- Ansette NAV-veiledere på videregående skoler, og sørge for økt tverrfaglig samarbeid mellom videregående skoler og NAV.
- Føre en inkluderende arbeidslivspolitikk som bidrar til at enda flere får muligheten til å komme ut i arbeid, og da spesielt mennesker med nedsatt funksjonsevne, helt eller delvis arbeidsføre og flerspråklige med mangelfulle norskkunnskaper.
- At Akershus fylkeskommune skal spille på lag med lokalt næringsliv og kommuner, gjennom støttemidler, kompetanseheving og videre- og etterutdanning av ansatte.
- Utvikle Akershus-modellen for et seriøst og trygt arbeidsliv, der kontroll og tilsyn blir styrket.
- Øke støtten til bekjempelse av arbeidslivskriminalitet, blant annet gjennom støtte til Fair Play Bygg og LO-koordinator for arbeid mot arbeidslivskriminalitet
- Sørge for å være en god sparringspartner for kommunene med tanke på å avdekke og bekjempe arbeidslivskriminalitet i større kommunale prosjekter.
- Etablere et råd for rettferdig omstilling i Akershus, der partene i arbeidslivet skal være representert.

- Føre en inkluderende arbeidslivspolitik som bidrar til at flere seniorer får mulighet til å stå lenger i arbeid, og at flere får mulighet til å komme ut i arbeid
- Legge til rette for flere grønne og framtidsretta arbeidsplasser, videregående skoleplasser og studieplasser.
- Føre en aktiv og inkluderende arbeidsgiverpolitikk i egen virksomhet, og være en god sparringspartner for kommuner og resten av arbeidslivet i Akershus
- At fylkeskommunen som arbeidsgiver skal legge til rette for en heltidskultur, i samarbeid med tillitsvalgte
- Legge til rette for et godt tillitsvalgtmiljø og at ansatte i fylkeskommunen oppfordres til å være fagorganisert
- Det skal bli gitt mer informasjon som fremmer trepartssamarbeidet og kunnskap om et organisert arbeidsliv, både i videregående skole og i andre fylkeskommunale virksomheter
- Prioritere medvirkning for ansatte og gode arbeidsvilkår hos underleverandører i anbudsprosesser
- At Akershus fylkeskommune skal være en inkluderende arbeidsgiver som sikrer alle ansatte nødvendig tilrettelegging og arbeidsrettet bistand ved behov
- Arbeide for å drive offentlige tjenester i egen regi.
- Arbeide for at rekrutteringsarbeidet i Akershus fylkeskommune gjenspeiler og sikrer mangfold blant fylkeskommunens ansatte
- Arbeide systematisk mot diskriminering, rasisme og trakassering
- Videreutvikle «Startup Viken» i ny fylkeskommune
- Samarbeide med kommunene, stat og lokale partnere for å bygge veien videre etter etablerings-tjenesten for gründerbedrifter.
- Sikre gode tjenester til alle våre innbyggere. For å gjøre tjenestene bedre, vil vi vise våre ansatte mer tillitt og bruke mindre ressurser på rapportering og kontroll. Vi vil jobbe med tillit og en tillitsreform for Akershus fylkeskommune.

Levende byer og bygder

Akershus skal være et godt fylke å bo i, enten man bor i by eller bygd. Eksisterende og nye innbyggere skal kunne bo og leve med tilgang på naturområder, gode transportmuligheter og gode lokalsamfunn. Det skal legges til rette for gode liv for folk i alle aldre. Gode regionale planer skal bygge opp under disse målene.

Fylkeskommunen skal være kommunenes beste venn, gjennom blant annet samarbeid i plansaker, deling av kompetanse, arealregnskap og offentlige innkjøp.

Regional utvikling

Akershus Arbeiderparti vil:

- Vedta en ny regional plan for areal og mobilitet. Planen skal legge til rette for bærekraftig utvikling i hele fylket, og i større grad differensiere mellom kommuner ut fra beliggenhet og sentralitet.
- Legge til rette for et utbyggingsmønster som bidrar til reduserte klimagassutslipp, mindre transportbehov, sosial utjevning og ivaretagelse av dyrka mark, natur, og friluftsområder.
- Samarbeide med kommunene om å legge til rette for flere og varierte boliger med kvalitet i hele fylket, for å dempe boligprisveksten og sikre unge mulighet til å komme inn på boligmarkedet.
- Legge til rette for en variert og bærekraftig næringsutvikling, med arbeidsplasser nær der folk bor.
- Sikre menneskevennlige uteområder, gjennom å bruke fylkeskommunens innkjøps- og anbudsmakt til å motvirke bruk av menneskefiendtlig arkitektur.

Samarbeid med kommunene

Akershus Arbeiderparti vil:

- At fylkeskommunen skal gjennom kompetanse og samarbeid bistå kommunene til å lykkes med sine oppgaver, blant annet innen arbeidsliv, næringsutvikling, klima, miljø, plan og inkludering
- At fylkeskommunen skal se på muligheten for å kunne samarbeide med kommunene om kontroll av krav i anskaffelser for å sikre seriøsitet i arbeidslivet og klima.
- Videreføre samarbeid og spleiselag mellom fylkeskommunen og kommunene for å realisere flerbrukshaller for idrett i kommunene i Akershus.

Idrett, kultur og mangfold

Arbeiderpartiet vil jobbe for at alle får mulighet til å oppleve mestring gjennom kultur og idrett i Akershus.

Barn og unge i Akershus skal ha tilgang på gode idrettsanlegg og kulturtilbud. Gjennom fordeling av spillemidler kan Akershus fylkeskommune sørge for å oppnå mål om økt aktivitet, bærekraft og miljø. God tilgang på naturopplevelser er et viktig bidrag til folkehelse.

Kultur er viktig for mennesker, og alle skal ha mulighet til å delta i kulturaktiviteter. For Arbeiderpartiet er det viktig å støtte bredden i kulturfeltet. Derfor vil vi støtte de etablerte kulturareanene i fylket, gjennom samarbeid med våre musikk, dans og drama linjer, eksempelvis «Opera ung».

I Akershus skal alle være inkludert. Personer med funksjonsnedsettelse skal møte en universelt utformet fylkeskommune, der bygg og aktiviteter er lagt til rette for at alle skal ha lik mulighet til å delta. Vi vil styrke medvirkningsarbeidet i fylkeskommunen gjennom opprettelse av medvirkningsorgan.

Folkehelse, friluftsliv og idrett

Akershus Arbeiderparti vil:

- Sørge for at det fordeles spillemidler til idrettsanlegg og kulturarenaer i hele Akershus, for å bidra til aktivitet blant barn og unge. Dette skjer både gjennom nærmiljøanlegg, friluftslivsanlegg og ordinære anlegg.
- Ha kriterier for tildeling av spillemidler som lytter til kommunenes prioriteringer og som belønner bærekraft.
- Sørge for at spillemidlene legger til rette for miljøvennlige anlegg, som ikke slipper ut plast og forurensner naturen.
- Se på muligheter for hvordan våre støtteordninger kan stimulere til at ungdom fortsetter med idrett og kultur i tenårene på ulike nivåer.
- Jobbe for en sammenhengende kyststi langs Oslofjorden og fjerning av ulovlige private tiltak og hindringer, for å sikre allmenn tilgang til sjøen.

Kunst, kultur og frivillighet

Akershus Arbeiderparti vil:

- Gi offentlig støtte til kulturlivet, som gir lave priser og tilgang til viktige gratis arenaer.
- Legge til rette for at unge kan oppleve kunst- og kultur i Akershus med rabatterte priser gjennom et kulturkort/app.
- Satse på og videreutvikle museene våre som kulturhistoriske formidlere.
- Legge til rette for både bred deltakelse og talentutvikling innen dans, musikk, teater, litteratur, film, scenekunst og visuell kunst i hele Akershus.
- Fortsette å gi fylkeskommunal støtte til frivilligheten for å sikre at flest mulig kan delta.
- Ta vare på og bruke kulturminner og kulturmiljøer for opplevelse, verdiskaping og stedsutvikling.

- At kulturarven fortsatt skal være en viktig ressurs i samfunnet. Denne skal styrkes gjennom tilskudd på kulturminnevernfeltet til verdiskaping, verneverdige bygninger og anlegg, utvikling av pilegrimsledene og utvikling av kunnskap og kompetanse i kommunene.
- Sørge for det formidles kunst og kultur til elever på alle videregående skoler.
- Gi frivillige lag og organisasjoner mulighet til å bruke fylkeskommunale lokaler mot dekning av kun faktiske utgifter til renhold.
- At ordningen med fylkeskommunal støtte til ungdomspartier skal være ubyråkratisk og rettferdig ved å være basert på moderpartiets valgresultat ved fylkestingsvalg.
- Videreutvikle fylkesbiblioteket som en demokratisk møteplass og som en relevant kultur- og kunnskapsinstitusjon.
- Etablere Nordre Øyeren regionalpark for å utvikle Øyeren som kultur- og naturdestinasjon.

Mangfold

Akershus Arbeiderparti vil:

- Legge til rette for at idrett og kulturliv inkluderer minoriteter og være en arena for inkludering.
- Sikre bedre inkludering av mennesker med nedsatt funksjonsevne i idrett og kulturliv.
- Sikre universell utforming i hele fylkeskommunens virksomhet.
- Etablere et eget flerkulturelt råd og et råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Akershus.
- Sørge for støtte til LHBT+-organisasjoner og arbeid som bidrar til å inkludere alle uavhengig av seksuell orientering og kjønnsidentitet.

Tannhelse

God tannhelse er god folkehelse. Alle barn og unge i fylket vårt skal få gode tannhelsetjenester. Vi vil jobbe for at flere får tilgang på rabatterte tannlegebehandling. Andre grupper med spesielle behov for tannhelsetjenester skal også inkluderes i våre tjenester.

Akershus Arbeiderparti vil:

- Sørge for nok kapasitet i tannhelsetjenesten ved å bygge ut tannklinikker ved behov.
- Sørge for at grupper som har spesielle behov for tannhelsetjenester får det.
- Videreføre rabatten for tannlegebehandling for 19-20-åringer. De skal maksimalt betale 25 prosent av ordinær sats.
- Videreføre regjeringens nye rabatt for 21-26-åringer og gjøre den mer kjent. De skal maksimalt betale 50 % av ordinær sats.
- Sørge for at rusavhengige, beboere på institusjon, personer med hjemmesykepleie, mennesker med psykisk utviklingshemming, personer med tannbehandlingsangst og andre grupper med spesielle behov for tannhelsehjelp får et godt tilbud.
- Jobbe for at barn og unge får en sunn og god tannhelse.

Styring og samarbeid

Politisk styring i nye Akershus

Akershus Arbeiderparti vil:

- At Akershus fylkeskommune skal ha en parlamentarisk styringsform, for å sikre politisk styring.
- Føre en ansvarlig arbeidsgiverpolitikk, der de ansatte og de ansattes representanter lyttes til og får reell medvirkning i sin arbeidshverdag.
- Utvise moderasjon i fastsetting av politiske godtgjøringer og lønn til politikere og administrative ledere i nye Akershus.
- Sikre at arbeidet med bærekraftsmålene er en integrert del av arbeidet i Akershus fylkeskommune.
- Arbeide for å øke innbyggernes medbestemmelse og involvering, gjennom etablering av medvirkningsorganer.
- Sikre unges tilgang til politiske arenaer og styrke deres rolle som beslutningstakere, og sikre midler til prosjekter som støtter opp under dette.
- At fylkeskommunen skal flagge med PRIDE-flagget.

Internasjonalt samarbeid

Akershus Arbeiderparti mener at det internasjonale samarbeidet i fylkeskommunen må styrkes. Vi vil fortsette det godt etablerte samarbeidet på tvers av landegrenser, og med dialog om sentrale politiske spørsmål og demokratibygging på regionnivå.

